

betrakter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 54: Forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om aktiv socialpolitik og forskellige andre love. (Ændring af regler om personlige tillæg, helbredstillæg og forhøjelse af satser).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsat 11/10 2000).

Sammen med denne sag foretoges:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 55: Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Forlængelse af dagpengeperioden).

Af socialministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsat 11/10 2000).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Grete Schødt (S):

Regeringen tog tidligere på året faktisk et knaldgodt initiativ i forhold til vores program »Det holdbare samfund«. Vi afholdt en række folkehøringer over hele landet, hvor bl.a. ældrepolitikken var aktivt på dagsordenen ude i samfundet.

Vi har lyttet til folket, og dagen i dag er en god dag. Nu kan vi kvittere med flere gode forslag til lovgivningen. Jeg vil tillade mig at kalde det fra holdning til handling. På alle otte høringer, som jeg selv har deltaget i, har problembarret hver eneste gang været uensartede regelsæt som f.eks. et personligt tillæg til bl.a. medicin, briller, tandpleje, fysioterapeut eller kiropraktor m.v.

Reglerne har været alt for forskellige alt efter, hvor i landet man var heldig eller uheldig at bo som pensionist. Formuebegrebet eller restbegrebet, det beløb, der er til rådighed efter betaling af faste udgifter, har haft en rækkevidde fra 6.000 kr. og op til 100.000 kr. fra øst til vest.

Det retter forligspartierne nu op på. Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten er enige om, at fremover er der en ens grænse på 50.100 kr. pr. husstand i kroner eller omsættelige papirpenge som økonomisk grænse for ansøgning om et personligt tillæg.

Det handler om pensionister, enten folkepensionister eller førtidspensionister, der er de mest økonomisk trængte, med hensyn til et grundbeløb og et pensionstillæg. Dem hjælper vi nu med et tilskud blandt andet til medicinindkøb, hvor de vil opleve et 85 pct.s tilskud fra dag 1.

I samme lovinitiativ afhjælper vi deres dyre varmeregninger, når priserne stiger, som vi har oplevet det i øjeblikket. Varmetilskuddet til pensionister vil fremover blive reguleret i takt med prisudviklingen i op- eller nedadgående retning, og fremover vil man opleve, at den hjælp også gælder for det varme vand.

Vi foreslår også en lempelse i beregningerne af den personlige tillægsprocent. Det er jo den, der er grundlag for udbetalingen af varmegjælp og helbredstillægget. Så der er taget bedre højde for den almindelige lønudvikling ude i samfundet.

Lovforslag nr. L 55, som vi også behandler samtidig, om forlængelse af sygedagpenge, handler om, at mange sygedagpengemodtagere har oplevet en uretfærdig behandling, når 52-ugers-reglen for sygedagpenge er opbrugt, mens de stadig venter på en undersøgelse eller en behandling.

Det kunne også være langtidssyge, hvor der ikke er en tilstrækkelig afklaring af arbejdsevne til, at der kan træffes en beslutning om tilbud, der kan iværksættes, og så oplever man det lidt uretfærdigt, at sygedagpengene så stopper.

Det ændrer vi nu, og nu bliver det sådan, at man kan forlænge de 52 uger på sygedagpenge, og det kan ske to gange med 13 uger, hvis der er oplagte forhold, der taler herfor.

Disse forslag betyder social trykthed, og vi er godt tilfredse med den solidariske finansiering, der er for alle os i arbejde ved fastfrysning af vores personfradrag, og det yder så til gengæld noget til den økonomisk svagt stillede pensionist.

Så det kan jeg meget varmt anbefale på Socialdemokratiets vegne og anbefaler det til viderebehandling i udvalget og til endelig vedtagelse. Og det samme kan jeg sige på Det Radikale Venstres vegne, da deres ordfører, fru Dorit Myltoft, ikke kan være til stede.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne have lov til at spørge fru Grete Schødts, om fru Grete Schødts er klar over, at varmetillægget de steder, hvor de får leveret fjernvarme, der er delt op i med faste afgifter og uden faste afgifter, giver meget, meget store divergenser.

F.eks. har jeg her en pensionist, som er fraskilt, og med de faste udgifter vil det månedlige varmetillæg blive 429 kr., men uden de faste afgifter er det 250 kr. Er man opmærksom på det, således at der sker en ændring, så man får en mere ensartet udbetaling af disse varmetillæg?

(Kort bemærkning).

Grete Schødts (S):

Jeg er helt opmærksom på, at dette forslag ikke er millimeterretfærdigt over for alle, men jeg synes, at vi under udvalgsarbejdet skal stille nogle spørgsmål, og så forhåbentlig få dem besvaret og belyst i den ånd.

Målsætningen for mig er det vigtigste, og jeg ved godt, at der er lidt hurdler: om man har oliefy, eller man har fjernvarme, om der lægges nogle afgifter, før varmhjælpen tildeles. Men det tror jeg altså at vi skal løse på et andet tidspunkt, for jeg tror godt nok, at det ville pynte, hvis vi lavede hele den varmhjælpsregel, hele regelsættet om; det er bare ikke lige nu.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Et andet spørgsmål: Jeg er glad for, at vi skal se på hele varmeregelsættet, for det er altså helt galt, og det giver mange uretfærdigheder.

Det blev sagt før, at fastfrysning af personfradraget gav fuld kompensation. Nu har jeg et hørings svar fra De Samvirkende Invalideorganisationer, og de siger, at der ikke bliver givet kompensation til dem, der modtager pensionstillæg på grund af anden indtægt; der er ikke en fuld kompensation her. Vil fru Grete Schødts så også tage det op – eller det kan jeg selv tage op i udvalget – men har fru Grete Schødts nogen forklaring på, at der sker ikke en fuld kompensation for de handicappede?

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Erik Larsen som ordfører.

Erik Larsen (V):

Ja, jeg kan godt forstå, at fru Grete Schødts er glad. Efter at regeringen har været ved magten i

8 år, har man besluttet at høre, hvad folket mener. Det er jo helt utroligt, at man ikke ved det, men det skal jeg i øvrigt ikke bore mere i.

Det er klart, at de olieprisstigninger og energiprisstigninger, vi har været ude for i den seneste tid, afføder spørgsmålet om kompensation til de dårligst stillede, pensionister og andre, førtidspensionister. Det er et spørgsmål, som Venstre også i den løbende debat har rejst og syntes, at der skulle findes en løsning på. Derfor er vi tilfreds med, at regeringen kommer med et forslag, som for en del løser problemet i en eller anden udstrækning.

Vi er også indstillet på, at forslaget om helbredstillægget i nogen grad over for nogle grupper kan være medvirkende til at give en større dækning end den, man har i dag.

Vi har også i Venstre været optaget af at få skabt en mere ensartet behandling i forhold til formuegrænserne. Der har været for store spredninger fra kommune til kommune, og derfor er forslaget indhold om en formuegrænse på 50.000 kr. i likvide midler en undergrænse, som vil give en større ensartethed i forhold til de personer, hvis tillæg bliver bedømt efter formue.

Det er nok min opfattelse, at der sidder mange ældre mennesker rundt om i Danmark, som på den ene side synes, at det er dejligt, at de skal have en lille kompensation for de stigende energipriser, men jeg er sikker på, at der også sidder mange ældre mennesker, der synes, at det er underligt, at det bl.a. er andre svage grupper, andre med lave indkomster, som skal være med til at finansiere de her tillæg.

Når de synes, det er underligt, så kunne jeg forestille mig – og jeg ved, der er nogle, der har sagt det – at så er det, fordi samtidig med de stigende energipriser får staten løbende store merindtægter i afgifter på hele energisiden.

Vi har ikke nogen forhåbninger om i Venstre, at regeringen er til at rokke med hensyn til finansieringskilden til de her forslag. Det er jo fremgået klart under de tidligere punkter på dagsordenen, at regeringen sammen med forligspartierne holder fast ved den finansiering, der er lagt op til, og som jo reelt er en forhøjelse af skatten. Man holder fast ved, at det her godt må ramme 300.000 andre med lave indkomster.

Det synes vi er kedeligt, og vi havde gerne set, at det her kunne finansieres på en anden måde, men vi har ingen forhåbninger om, at det kan ske efter de tidligere indlæg i dag. Derfor er jeg nødt til at sige, at Venstre vil undlade at

stemme for de her tiltag, på trods af at vi synes, at det alt sammen er meget fornuftigt og meget rigtigt.

Det gælder også lovforslaget om sygedagpengeforlængelsen. Der er vi af den opfattelse, at der rundtomkring er eksempler på, at sagsbehandlingen omkring revalidering, forrevalidering, arbejdsprøvning osv. trækker ud, og at der er mennesker, som på grund af det ender i – ja, lad os bare kalde det et sort hul. Det synes vi er udmærket at der bliver gjort noget ved. Vi er selvfølgelig også af den opfattelse, at det heller ikke må føre til øget langsommelighed i forhold til de mennesker, som har krav på at få deres sager afgjort, og mon ikke også forslaget om, at det stadig væk er kommunerne, der finansierer sygedagpengene 100 pct. efter de 52 uger, vil sikre, at der sker en fornuftig og løbende og hurtig sagsbehandling?

Pia Christmas-Møller (KF):

De gode elementer i de foreliggende to forslag kan ikke skjule den kedelige strategi, som regeringen med Socialdemokratiet i spidsen har sat sig for, lige siden den satte sig på regeringstaberetterne i 1993.

Kernen er jo, at regeringen sætter skatterne i vejret og fortsætter udhulingen af folkepensionen. Man tager med den ene hånd og giver kompensation til visse udsøgte grupper med den anden.

Mange gange har vi hørt ikke mindst Socialdemokraterne tale varmt for folkepensionen. Vi kan ikke have noget imod, at man forsøger at kompensere folkepensionisterne for en skatteforhøjelse, selve kompensationen kan vi bestemt ikke have noget imod. Men hvorfor i alverden vælger man at give kompensationen over pensionstillægget, som jo er indkomsthængigt? Hvis man virkelig ville kompensere folkepensionisterne, gjorde man det over grundbeløbet, og så levede man også op til de løfter, man har givet gentagne gange og senest i den sidste fase af ØMU-kampagnen.

Jeg synes, det er trist, at vi må opleve en udhuling af folkepensionen i forbindelse med det forlig, der er indgået til venstre side i Folketingssalen.

Det ændrer ikke ved, at der i lovforslaget også er nogle positive elementer. Elementet med indførelsen af et nyt helbrestillæg er et godt og tiltrængt initiativ, som vi isoleret set kan tale meget varmt for i Det Konservative Folkeparti, og som vi også gerne havde støttet,

blot vi havde fundet en finansiering, som var acceptabel. Også forslaget om at forbedre varmetillægget er tiltrængt. Det kan vi også isoleret give varm tilslutning.

Som sagt kan vi ikke have noget imod, at man søger at kompensere hårdt belastede grupper for nogle urimelige skattestigninger. Men vi kan under ingen omstændigheder være med til finansieringen. Vi kan ikke være med til nye skattestigninger, og det er jo baggrunden for forslagen.

Også forlængelsen af sygedagpengeperioden for personer, hvis arbejdsevne ikke er afklaret inden for 52 uger, er vi meget positive over for.

Begge forslag indeholder altså positive elementer set med Det Konservative Folkepartis øjne, men perspektivet, som ligger bag forslagene, er nye skattestigninger, udhuling af folkepensionen; det er et perspektiv, vi ikke kan give tilslutning.

Vi håber naturligvis, men har måske ikke så meget at have vores håb i, at regeringen og forligspartierne vil være villige til at se på en anden finansiering bag det gode forslag under udvalgsbehandlingen, men hvis ikke det sker, hvad vi måske ikke har så megen tiltro til, så vil Det Konservative Folkeparti undlade at stemme til de to forslag.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Jeg vil godt spørge fru Pia Christmas-Møller, om ikke folkepensionisternes grundbeløb og så det, vi giver i pensionstillæg, pensionstillægget, jo netop er afhængigt af, hvad indtægt man har ved siden af. Folk, der kun har et grundbeløb og et pensionstillæg er efter min opfattelse dem, der er dårligst stillet økonomisk.

Hvis man nu ville gøre fru Pia Christmas-Møllers forslag til vores og kompensere eller give på grundbeløbet, så ville vi give de forskerte, for så ville vi ikke give dem, der var dårligst stillet økonomisk, så ville vi give alle over én kam, også dem, der ikke trængte til det.

Men jeg ved godt, at det er sådan en kæphest for de to borgerlige partier, der lige har afholdt deres ordførertaler: bare hæld på dér. Men det er ikke det, vi vil. Vi vil hjælpe dem, der er dårligst stillet økonomisk.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Hvor er jeg træt af Socialdemokratiets udenomssnak, når det gælder folkepensionen. Sig

det dog rent ud, at for Socialdemokratiet er begrebet folkepension lig grundbeløbet.

Det er jo den strategi, man har fulgt, lige siden man satte sig på regeringstabureterne. Jeg kan godt forstå, at der ikke er nogen ministre at øjne i øjeblikket, for det er en pinlig sag.

I 1993 stod statsministeren på denne talerstol og sagde i sin åbningstale, at folkepensionen var det urokelige fundament bag enhver pensionsopsparing i dette samfund. Jeg tror, det er nogenlunde ordret citeret, men gå hen og slå op.

To måneder senere ændrede regeringen på sammenhængen imellem grundbeløb og pensionstillæg. Man nedsatte grundbeløbet og hævede det indkomstafhængige pensionstillæg.

Og som om det ikke var nok, så går der ikke mere end to måneder, så fjerner man retten til folkepensionens grundbeløb for de mennesker, som er over halvfjerds år, og som har en arbejdsindkomst ved siden af. Og det gør man med mindre end to ugers varsel. Der er ikke andre samfundsgrupper, man byder den slags ting. Men det gjorde Socialdemokratiet, og det oven i købet ganske, ganske kort tid efter, at regeringens egen chef havde garanteret fra denne talerstol, at folkepensionen var et urokkeligt fundament bag enhver pensionsopsparing.

Sig det rent ud: Man udhuler folkepensionen, man vil stille og roligt fjerne tillægget og nedsætte grundbeløbet. Det er det, Socialdemokratiet forstår ved en folkepensionsgaranti, eller hvad?

Det er ikke, hvad vi forstår ved en folkepension i Det Konservative Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Det kan blive meget nemt at fjerne sig fra det, lovforslaget egentlig handler om.

Men jeg kan ikke lade være med at sige til fru Pia Christmas-Møller: Der var en borgerlig regering op til 1993, der ændrede på sammensætningen af grundbeløbet og pensionstillægget i forhold til arbejdsindtægt, når man var mellem 67 og 70. Jeg ved ikke, om Det Konservative Folkeparti ikke kan huske det; det var under Schlüterregeringen.

Nu kunne man jo være så fræk at spørge: Hvad ligner det egentlig at frede de over 70-årige? Men man havde en aftale for de 67-årige til 70-årige.

Så skal vi nu ikke holde os til det, der er dagens emne?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jo gerne, det er faktisk også, hvad jeg har gjort.

Men hvis vi skal tilbage i historien, så er det rigtigt, at man lavede en ændring i 1980'erne, og det var den såkaldte departementschefregel, fordi man oplevede en række departementschefer på Slotsholmen, der havde fuld departementschefsløn og gjorde en arbejdsindsats, der svarede til lønnen – formentlig da – og oven i det folkepension. Det var lige lovlig meget, og det var baggrunden.

Men det, Socialdemokratiet har gjort gang på gang i de seneste 7-8 år, er at udhule folkepensionen ved at nedsætte grundbeløbet og øge de indkomstafhængige pensionstillæg. Det gør man med dette lovforslag. Og det kort tid efter, at man har lovet, at man vil kæmpe for den værdi, vi i dag kender, af folkepensionen.

Jeg synes, det er trist, og jeg synes, det er ærgerligt, at man vil ramme den gruppe mennesker, som har et pensionstillæg, og jeg tror, der er mange pensionister, som har et pensionstillæg, og som bestemt ikke føler sig rige og meget velstillede. Det er en misforståelse at tro det, må jeg sige til fru Grete Schødt.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Villy Søvnal som ordfører.

Villy Søvnal (SF):

I modsætning til de to forudgående ordførere synes jeg selvfølgelig, det er en meget stor glæde at være med til at lave fordelingspolitik i Folketinget.

Man kan tale meget længe, og man kan tale meget varmt, og man kan være meget optaget af historie, og man kan forsøge mange andre manøvrer, men det er jo svært at komme uden om, hvis man er optaget af småindkomstgrupperne, af lavindkomstgrupperne og de steder, hvor de for alvor er presset, pensionisterne, at så er det svært at lave noget, der rammer mere præcist.

Det er vi meget tilfredse med, og det forstod jeg i øvrigt at ordførerne for de to forudgående partier også var, at de syntes, at selve virkningen var meget god, at det var en meget god idé at hjælpe de her mennesker, men det skal jeg vende tilbage til.

Jeg synes, det vil være en god idé at lave et helbredstillæg, der i virkeligheden med de 85 pct. rammer bredere end det, vi havde før.

Jeg synes, det er en god idé at fjerne angsten for, at energipriserne stiger, så bliver pensionerne udhulet, ved at sikre, at brændselsprisernes stigning og fald afgør tilskuddet. Det synes vi der er meget fornuft i. Derfor vil vi i sagens natur støtte lovforslaget.

Vi er også meget tilfredse med, at vi får ens regler rundt om i kommunerne. Vi er af den opfattelse i SF, at decentralisering ikke betyder, at det at flytte fra én kommune til en nabokommune betyder voldsomme forskelle i forhold til, hvad man får udbetalt. På det punkt er vi bekendende centralister. Derfor støtter vi helt uden forbehold det, der ligger i L 54.

L 55, forslaget om sygedagpengeforlængelserne, er en sag, vi har været meget optaget af, helt siden den borgerlige regering i 1982 lavede varighedsbegrænsningen på sygedagpengene. Jeg mener i virkeligheden, at det er et af de største huller overhovedet i dansk socialpolitik, vi beskæftiger os med lige nu, nemlig den situation, hvor mennesker på grund af forhold, de ikke selv er årsag til, bliver anbragt et sted, hvor de mister deres indkomst. Det kommer oven i sygdommen, at de mister indkomsten, hvorefter de skal beregnes efter en bistandssats, der betyder, at hvis de har en ægtetælle med en normal indkomst, så ender de på nul.

Det betyder, at i stribevis af familier har oplevet, at oven i sygdomme bliver de ramt af, at familieindkomsten måske bliver reduceret med 40 pct., og så starter hele tumleturen med, at man skal til at sælge hus, er der børn involveret, skal de skifte skole, og hvad ved jeg. Derfor er vi meget tilfredse med, at vi tager fat på det her.

Vi har også set af nogle af de svar, vi har fået fra Finansministeriet, at det er Finansministeriets opfattelse, at det i virkeligheden ikke er særlig dyrt at gå vejen fuldt ud.

Det, vi laver her med de 13 ugers forlængelse med mulighed for endnu 13 uger, er jo et skridt. Men vi vil være optaget af i de resterende finanslovforhandlinger at tage skridtet fuldt ud og ophæve varighedsbegrænsningen.

Så kan man spørge: Jamen betyder det så ikke, at kommunerne bare vil lade folk blive uendelig længe på sygedagpenge? Svaret er nej. Hvis man ser oversigten over, hvad der er dyrest for en kommune overhovedet, så er det at lade folk blive på sygedagpenge, for efter 52 uger skal de betale 100 pct. Og derfor er der i kommunerne alene af den grund et voldsomt incitament til at søge andre ordninger i alle de

tilfælde, hvor det er muligt. Derfor støtter vi varmt lovforslag nr. L 55.

Så skal jeg egentlig bare runde af med at sige, at jeg synes godt, man kan få lidt ondt af Venstres og De Konservatives ordførere sådan ud fra en humanistisk tilgang. Jeg synes, det må have været voldsomt svært at sige nej til det her. Man holder en tale, der siger, at formålet er man helt enig i, men man siger så, at der skulle være fundet en anden finansieringsform.

Nu er det rigtigt, at regeringen har været regering i 8 år, og i cirka samme tidsperiode har Venstre og De Konservative været i opposition. Jeg savner måske, at der bare antydningvis kom et bud på, hvor de penge skulle findes, bare sådan antydningvis, når man siger, at de må bare findes et andet sted. Sådan på grund af almindelig god parlamentarisk skik har man også en pligt til at pege på, hvor det f.eks. kunne være. Men det må have været svært at skrive Venstres og De Konservatives ordførertale i dag.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Næ, jeg har tværtimod ondt af hr. Villy Søvnald. Det må have været utrolig svært for hr. Villy Søvnald helt at undlade fra denne talerstol at kommentere de mange hundredetusinde lavindkomstmodtagere, som ved det her finansieringsforslag bliver ramt.

Dem hørte vi ikke en lyd om, men jeg går ud fra, at det er, fordi hr. Villy Søvnald ikke anser det for at være noget problem.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Villy Søvnald går jeg ud fra vil give en kommentar til det. Det er jo selvfølgelig frivilligt.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Nej, jeg synes, det har været meget let at skrive ordførertalen. Jeg synes i virkeligheden, det er en af de nemmeste, jeg nogen sinde har skullet skrive.

Jeg synes, det er så soleklart, at vi retter op for dem, der for alvor bliver ramt af brændselsprisstigninger og bliver ramt af det der forlig, som Venstre og De Konservative lavede med regeringen i 1998. Det var jo det der famøse efterår, hvor man både lavede efterlønsindgreb og forkortede dagpengeperioden, greb ind i forhold til medicinudgifter og boligstøtte på én gang. Det er vel nok det værste, vi har set i ny-

ere dansk politisk historie, og det tror jeg også at regeringspartierne har lært af. Jeg tror, det varer meget lang tid, inden man begiver sig ind i det selskab igen.

Det er jo i virkeligheden, kan man sige, mange af de ting, vi i øjeblikket retter op på. Og så retter vi også op på den oprindelige skævhed med sygedagpengene helt tilbage fra 1982. I virkeligheden er det, vi er i færd med, at rydde op efter de gange, de borgerlige har været inde og lave store huller i dansk socialpolitik.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Det var jo næsten, som om Venstre skulle have skylden for energiprisernes himmelflugt.

Det jeg spurgte om, var: Bekymrer det overhovedet ikke hr. Villy Søvnal og SF, at der er 300.000 med lave indkomster, som bliver ramt af den finansieringsmodel? Det ville jeg egentlig også gerne have et svar på, men hvis jeg ikke får noget svar, så må jeg jo konkludere, at det er ikke noget problem for SF.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

I modsætning til Venstre forfølger vi jo i SF det princip, og det er formentlig derfor, der er i øjeblikket er balance på de offentlige finanser, at når man vil nogle udgiftskrævende ting, så skal man også kunne komme med pengene til det.

Jeg efterlyste i et spørgsmål til Venstre og også til De Konservative et eksempel på, hvor man havde forestillet sig, at pengene skulle komme fra. Det er jo nemt nok at dele julegaver ud, hvis man ikke er villig til at kræve pengene op.

Vi har sagt, at vi ikke synes, det her er dramatisk. Vi har gjort os stor umage for at kompensere lavindkomstgrupperne for det, vi har lavet, så vidt det overhovedet er muligt, senest med tillægget om lærlinge.

Og så synes vi egentlig, at det står ganske rimeligt i forhold til de grupper, der er virkelig trængt, dem, der har pensionen som levegrundlag, hvor vi i modsætning til De Konservative jo ikke er optaget af alle ældre. Vi synes ikke, det er en social begivenhed at være ældre, hvis man har 300.000 kr. i indkomst. Vi er optaget af dem, der kun har lave indkomster, og det er jo derfor, vi giver på pensionstillægget.

Så nej: Vi er meget tilfredse med det, og vi håber bestemt ikke, det bliver den sidste aftale, vi i denne her omgang indgår med regeringen.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Aase D. Madsen som ordfører.

Aase D. Madsen (DF):

Vi i Dansk Folkeparti må indrømme, at vi ikke havde fantasi nok til at forestille os, at regeringens, SF's og Enhedslistens forlig om de nødvendige reguleringer i tilskuddene til pensionisternes varme- og helbredsudgifter skulle betales ved at fastfryse pensionsfradraget med det resultat, at mange tusinde andre af de dårligst stillede, bl.a. de handicappede, får et skattesmæk. Regeringen fodrer så at sige hunden med dens egen hale.

Noget lignende og i samme ubehagelige stil skete jo for kort tid siden, da regeringen tog Venstre og De Konservative ved hånden og betalte politiforliget med de mange millioner kroner fra dødepakken, der fratog den efterlevende den afdødes pension straks efter dødsdagen, uanset indkomst og formueforhold. Det er ganske enkelt uanstændigt. I Dansk Folkeparti mener vi naturligvis, at den sag må tages op igen.

Heldigvis er det efterhånden gået op for regeringen, at de økonomisk svagest stillede pensionister ikke mere har nogen jordisk chance for at få enderne til at nå sammen. Mon ikke Dansk Folkeparti har en andel i den erkendelse? Et valg ligger jo og lurur lige om hjørnet.

Så til de enkelte forslag: Her er varmetillægget utrolig vigtigt, og det, vi i Dansk Folkeparti vil fokusere utrolig meget på, er netop varmetillægget, og i udvalgsarbejdet vil vi stille en masse spørgsmål. Der er ingen pensionister i Danmark, der må sidde og fryse til vinter, hverken ejere eller lejere.

Det er godt, at varmetillægget følger udviklingen i energipriserne, og at det varme vand nu bliver medregnet, men forslaget er umuligt at administrere, da forsyningsselskaberne nogle steder opkræver meget store faste afgifter, der ikke gives varmetilskud til, og det må så bringes i orden, således at tilskuddene bliver ensartede.

Ligeledes skal vi have helt konkrete beregninger på, hvor store de reelle kompensationer bliver set i forhold til energiprisstigningerne. Vi vil ganske enkelt have eksempler, der sort på hvidt viser, hvor meget og hvor lidt de enkelte grupper bliver kompenserede.

Det er uhyre positivt, at pensionisterne nu får et retskrav på at få udbetalt helbredstillægget, således at behovet ikke længere er underlagt det kommunale skøn, der jo som bekendt i mange tilfælde bundet i en ren og skær kommunal kas-

setænkning. Det fremgår i øvrigt ikke tydeligt af lovforslaget, om formuegrænsen på de 50.100 kr. er et fast minimumskrav. At helbredstillægget nu ligger fast, må ikke medføre, at kommunerne bliver for fedtede med de andre personlige tillæg, der ydes til f.eks. briller eller proteser.

I øvrigt skal det præciseres, at de handicapbetingede merudgifter skal dækkes fuldt ud.

Det er i øvrigt et utroligt dårligt signal, regeringens udsender, når det i lovforslaget kræves, at medicintilskuddene fra Danmark skal modregnes. Det betyder, at de, der har spinket og sparet for at kunne forsikre sig mod sygdom, straffes økonomisk én gang til, og i øvrigt mener Danmarks Apotekerforening, at en nettoafregning ikke er teknisk mulig, og det skal naturligvis ud af forslaget.

Dansk Folkeparti vil naturligvis ikke sige nej til de forbedringer for pensionisterne, der ligger i forslaget. Men så venter vi i øvrigt på, at regeringen begynder at indfri de mange andre løfter, der blev afgivet på høringerne, og hvis de ikke dukker op i finansloven, så skal Dansk Folkeparti nok være på pletten og rette op på ministerens hukommelse.

Så kommer jeg til loven om dagpenge, lovforslag nr. L 55. Dansk Folkeparti var med, da finansieringen af sygedagpengene i 1999 blev ændret, således at det blev kommunerne, der fuldt ud afholder udgifterne. Og det var ikke mindst for at tilskynde kommunerne til så hurtigt som muligt at iværksætte en indsats med henblik på, at den enkelte sygedagpengemodtagers tilbagevenden til arbejdsmarkedet sker så hurtigt som muligt, således at passiv forsørgelse i videst muligt omfang kan undgås.

Man må sige, at problemerne med at få iværksat de afklarende foranstaltninger, der skal til, for at der har kunnet ske en afklaring af arbejdsevnen, volder store problemer. Det ser ud, som om kommunernes sagsbehandlere ikke rigtig har været klædt på til at klare opgaven. Det har så skabt et flaskehalsproblem, som desværre i høj grad går ud over de svageste sygedagpengemodtagere, der både fysisk og psykisk føler sig fastlåst i systemet, hvor de bliver kastebolde mellem mange forskellige myndigheder og institutioner.

Der har især været mange kritiske røster fremme med hensyn til behandlingen af førtidspensionssagerne, der jo først skal påbegyndes, når alle former for aktivering med mere har været afprøvet.

Hele denne arbejdsevnevurderingsprocedure er baseret på det rummelige arbejdsmarkeds muligheder. Dansk Folkeparti kan bare frygte, at rummeligheden bliver så stor, at vi sender de handicappede, der bogstavelig talt ikke har nogen arbejdsevne tilbage, ud på arbejdspladser, som kun med meget store tilskud og omkostninger kan blive rummelige nok, og hvor man til trods herfor kan forudse, at de handicappede og svage kan komme til at lide gentagne nederlag. Det væsentligste for Dansk Folkeparti er, at det bliver af egen fri vilje, at disse meget svage grupper kommer ud på arbejdsmarkedet.

Vi har modtaget en henvendelse fra Hjerneskadeforeningen, der gør opmærksom på de problemer, der er for de hjerneskadede. De har et meget langt sygdomsforløb, og det kræver også en meget lang periode med genoptræning.

Da der ofte er ventelister på sygehuse og andre institutioner, er hverken de 52 uger eller de to gange 13 uger i nogle tilfælde nok, og derfor er der stor risiko for, at de hjerneskadede mister deres indtægtsmulighed og så må gå på kontanthjælp. Og det sker vel at mærke uden egen skyld; det er på grund af ventelisterne.

Dansk Folkeparti vil undersøge, om disse helt specielle tilfælde af langtids sygdomme kan dispenseres fra tidsbegrænsningen, eller om der er behov for at stille ændringsforslag.

I lovforslaget står, at det er kommunerne, der skal finansiere sygedagpengeudbetalingerne i de ekstra to gange 13 uger, som ordningen forlænges med. Vi må så håbe, at det vil være en tilskyndelse til, at kommunerne iværksætter en hurtigere og forhåbentlig mere kvalificeret effektiv indsats.

Dansk Folkeparti er i øvrigt tilfreds med, at følgevirkningerne af dette lovforslag bliver fulgt op, således at muligheden for forlængelse af sygedagpengeperioden kommer til at virke efter hensigten.

Dansk Folkeparti vil i udvalget tage forskellige spørgsmål op, men vi er, som det fremgår, positive over for forslaget som helhed.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Vi har fra CD's side ikke noget ønske om at gå ind i en polemik om, hvilke intentioner man kunne have for støtte eller ikke støtte, men forsøge at forholde os til det, der ligger i forslagene.

Derudover må jeg som indledning sige, at CD's ordfører på skatteområdet, fru Sonja Albrink, jo har tilkendegivet, hvordan CD har det

med hensyn til finansieringen. Så vi har da bestemt sympati, men jeg kan ikke stå her og love, at vi har mere end det, og det er næsten det samme, som smedens kat døde af.

Forslaget indeholder jo en hel del ting, som vi har drøftet meget længe, som vitterlig har været problemer på området, og det er også resultatet af de høringer, der har været, og høringerne har vel – sagt til ministeren – i højere grad bekræftet, hvad vi vidste, og på en måde vel sat det op i en prioriteret rækkefølge med hensyn til, hvad der skulle gås ind i.

Derfor har formuegrænsen allerede været drøftet under kommuneforhandlingerne i år: Hvor højt skulle den ligge? Og man blev så enige om, at det vel var rimeligt, hvis den lå omkring de 50.000 kr. Vi har, lige siden vi vedtog reglerne om medicintilskud, arbejdet med de afledte virkninger af dem, fordi det viste sig, at det jo faldt sammen med, at kommunerne gjorde, hvad vi bad dem om, nemlig gik ind og individuelt beregnede den enkelte pensionists økonomi, og dermed faldt mange medicinkort væk. Så et helbredstillæg lyder da fornuftigt.

Så er det jo sådan, at vi ikke er herrer over oliepriserne, og ud over at kompensere for dem siger man også, at det er urimeligt, at man ikke tog udgifterne vedrørende opvarmning til varmt vand med, og endelig bliver tillægsprocenten reguleret.

Jeg har kigget godt og grundigt på det. Der er sikkert mange måder, man kunne have indrettet sig på, men det er jo i lige så høj grad også udtryk for, at det måske er gået lidt stærkt. Det gik jo stærkt, og lige pludselig lå det bare på bordet. Sådan går det jo nogle gange.

Derfor vil der også være noget, der skal kigges på i udvalget, og jeg kan på baggrund af de høringssvar, der er givet, se, at det i høj grad er nødvendigt at gå ind og tage dem ad notam, bl.a. har apotekerne jo næsten lige fået ændret alt, hvad de har af IT og elektronik, så derfor skal de ind og kigge på det en gang til. Det kan blive lidt vanskeligt at overlade dem den opgave, men selvfølgelig kan de klare det, hvis man går i forhandling med dem. Kommunernes Landsforening siger også, at de vil få bøvl med det, så der skal nok tid til.

Det, jeg står og siger nu, er: Måske kunne der godt blive problemer med igangsættelse på de datoer, man ønsker, hvis man gerne vil, at der ikke kommer alle de mange problemer i begyndelsen, for det vil der givetvis komme.

Jeg tror, det var hr. Villy Søvnald, der sagde, at det er fordelingspolitik, og det er det da i meget høj grad, og det er præcis det, der giver de politiske problemer med, hvordan man skal bære sig ad med at finansiere det.

CD er jo ikke gået i byen med de store spenderbukser på i den her finanslovforhandling, så vi vil helst ikke binde os for mere, end vi ved vi vil betale for, alt andet er jo ganske urimeligt. Det er en ny situation for os, men det har situationen affødt. Samlet på det her område bliver det da et løft, og det er vi da også parate til at gå ind og være med til at få det bedste ud af i udvalget.

Så er der dagpengene, og det må jo være, fordi man har fået tal på bordet, der viser, at for mange falder ned i det hul, hvor man slet ingen forsørgelse får. Og det falder så igen sammen med den førtidspensionsreform, som vi meget gerne vil have gjort så god som mulig med tab af så få personer som overhovedet mulig. Jeg tror, at det var fru Aase D. Madsen fra Dansk Folkeparti, der nævnte problemerne specielt med hjerneskadede. Det er da et problem, for der er visse sygdomme, der tager længere tid at komme sig over og blive helt frisk. Det vil jo så være et af de eksempler på det.

Der er også sådan noget som – det har været nævnt heroppefra – at lovforslaget indeholder ændringer for pensionisterne. Hvorfor skal man trække det fra, man får udbetalt fra sin forsikring? Det skal man faktisk næsten hele loven igennem. Det er meget få ting, der er undtaget, og det er, fordi folkepension jo er en dag til dag-forsørgelse, og det er i den forstand, det skal ses.

Det kan man så gå ind og diskutere betimeligheden af, for moralsk set er det jo ikke godt fra sit bistandskontor at blive mødt med: Jeg synes, du skulle melde dig ud, for du får jo pengene heroppefra alligevel. Det er jo rigtig dårligt for samfundet, så det synes jeg vi skulle bruge rigtig meget tid på at diskutere til bunds.

Så har jeg fået nogle henvendelser i forbindelse med ældrepacken, og det er vedrørende de ernæringspræparater, som sondemad jo er. Der kan man ikke forstå, hvorfor man skal have så høj en egenbetaling, når man er så syg, at det er nødvendigt med en indopereret sonde, så man derved bliver ernæret. Den vil jeg bare annoncere at jeg gerne vil løfte igen.

Men jeg tror, at vi samlet fra CD's side skal sige, at lovforslagene som sådan indeholder nogle ting, som vi bestemmer positivt indstillet over

for, og det er så langt, som vi kan komme på nuværende tidspunkt.

Helge Bo Jensen (EL):

Vi er naturligvis positivt stemt for denne her vigtige del af ældrepakken. Det er jo den aller-mest positive del af ældrepakken, og målgruppen er alle pensionister og vel at mærke alle pensionister, som opfylder indtægts- og formuekravene.

Det ene hovedelement forbedrer regler for varmhjælp, hvor hjælpens størrelse fremover reguleres efter prisudviklingen for olie og gas, og hvor udgiften til varmt vand også indgår. Det er jo entydigt positivt.

Det andet hovedelement, hvor der gives retssikkerhed for personlige tillæg til udgifter, hvor der også gives sygesikringstilskud, hvor alle pensionister fremover under formuegrænsen på de 50.000 kr. og inden for nogle maksimale grænser for indtægt ud over den sociale pension får ret til helbredstillæg på 85 pct. af egenbetaling af nødvendige helbredsudgifter, er også entydigt positivt.

For landets økonomisk dårligt stillede pensionister er der altså tale om en klar forbedring her. De behøver ikke at gå tiggergang til kommunen og redegøre for deres budget, når de har brug for hjælp til f.eks. medicin. Skønnet er afløst af ret.

Den Sociale Ankestyrelses retningslinjer for vurdering af den enkelte pensionists økonomiske forhold i foråret betød jo i flere kommuner, at mange pensionister mistede medicinkortet. I Odense Kommune var det over 5.000 pensionister, i Aalborg Kommune mistede over 10.000 borgere et såkaldt servicekort, som bl.a. dækkede medicin. Og på Frederiksberg var man så fræk, at man regnede med, at man kunne spare 95 pct. af de personlige tillæg.

Vi synes, det er et stort fremskridt, at skøn bliver afløst af ret på det her område.

Så bliver det nævnt fra flere sider, at det forhold, at tilskuddet fra Sygeforsikringen Danmark modregnes i helbredstillægget, er et stort problem. Der vil jeg bare lige nævne, at det jo ikke er nogen ny praksis. Sådan er det også i dag med de kommunale medicinkort i de fleste kommuner. I Søllerød Kommune f.eks. har man haft den praksis, at apoteket afregner direkte med kommunen for medicinudgifter, der er bevilling til, og at apoteket fratrækker Danmarkstilskuddet inden afregning med kommunen.

Man kan så også sige, at det, at det modregnes, gør det mindre attraktivt for fattige pensionister at have en privat sygeforsikring, og det er der sådan set ikke noget dårligt i. Om ikke andet, så sparer de jo de penge.

Naturligvis er der også nogle mangler i forslaget. For Enhedslisten er det et klart skridt i den rigtige retning, men det er vores grundlæggende holdning, at al lægeordineret behandling og medicin skal være skattefinansieret. Som reglerne er i dag, er det f.eks. næsten økonomisk umuligt for personer med lavindkomst at gå til fysioterapeut, fordi hver behandling betyder en egenudgift på ca. 130 kr.

Det andet lovforslag, nr. L 55 om forlængelse af dagpengeperioden, synes vi også er et meget vigtigt skridt. Forslaget betyder jo, at hvis man ikke er færdig med at vurdere en person, om der skal søges social pension og iværksætte revalidering og arbejdsprøvning eller lignende, så kan man forlænge dagpengeperioden med 3 måneder og måske 3 måneder mere.

I dag er der en hel del, hvor planerne endnu ikke er færdige, som mister sygedagpengene og havner på kontanthjælp, og det kan, som hr. Villy Søvnald redegjorde for, være et stort problem især for gifte, hvor kontanthjælpen kan gå ned til ingen indtægt.

Merudgiften ved ændringen på dette område er cirka 120 mio. kr. om året, og der sparer man så lidt kontanthjælp, men alt i alt er det flere tusinde mennesker, op til 3.000 mennesker, så vidt vi skønner, som får gavn af denne ændring, og det er vældig vigtigt for dem, det handler om.

Det er også værd at lægge mærke til den øgede tilskyndelse til kommunerne om faktisk at få løst problemerne lidt hurtigere. Kommunerne skal ellers betale 100 pct. af merudgiften efter det første år til dagpenge, og det synes vi sådan set også er en god ting.

Det eneste forbehold, vi har, er, at der generelt set ikke burde være varighedsbegrænsninger for sygedagpenge overhovedet. Så længe man er uarbejdsdygtig på grund af sygdom, er man jo det. Derimod bør der efter vores opfattelse være nogle frister for kommunerne, som sikrer, at sagsbehandlingen foregår så hurtigt og så kompetent som overhovedet muligt.

Tove Videbæk (KRF):

Lovforslagene nr. L 54 og L 55 er et led i finanslovsaftalen mellem regeringen, SF og Enhedslisten, så Kristeligt Folkeparti har ingen del i

dem, men derfor kunne der måske alligevel være noget i dem, der er godt.

Kristeligt Folkeparti ser faktisk positivt på de fleste forslag, der er indeholdt i lovforslagene L 54 og L 55, og disse forslag er helt i tråd med Kristeligt Folkepartis politik. Formålet med lovforslagene er nemlig at sikre de økonomisk dårligst stillede en bedre tilværelse.

Helbredstillægget, som er indeholdt i lovforslag nr. L 54, vil dække 85 pct. af pensionistens egne udgifter til ydelser, der er tilskudsberettigede efter sygesikringsloven. Og varmetillægget skal følge udviklingen i energipriserne, og udgifterne til varmt vand skal indgå i beregningsgrundlaget for varmetillæg.

Selv om dette her er godt, så er det et rimelig indviklet forslag, og der er da også et hørings-svar fra et revisionselskab, der beder os om at sørge for at gøre denne og andre regler enklere at gå til og enklere at forklare til og forstås af borgerne. Og det kunne jeg også høre på fru Grete Schødt's indlæg at Socialdemokraterne er indstillet på at se på.

Ud over de nævnte tillæg indeholder forslaget en mindre forhøjelse af pensionstillæg, kontanthjælp, introduktionsydelse og SU-stipendium for udeboende. Under behandlingen af L 54 og L 55 skal jeg dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at det ville pynte utrolig meget på disse forslag, hvis vi samtidig med de nævnte forbedringer også kunne få slået en streg over eller ophævet de bestemmelser, der pr. 1. april blev indført vedrørende pension i forbindelse med dødsfald – i daglig tale kaldet dødepakken.

Jeg mindes endnu den afsky og harme, jeg følte, da jeg i sidste folketingsår læste disse forslag. Det drejer sig om efterlevelsespensionen, der blev erstattet af en efterlevelseshjælp, som en efterlevende ægtefælle kan søge kommunen om. Det opleves af de ældre belastende og ydmygende, at de umiddelbart efter ægtefællens død skal udfylde skemaer og måske få denne her ydelse.

Ligeså var der også bestemmelsen om, at den sociale pension som udgangspunkt ophører dagen efter dødstidspunktet. Ældre Sagen nævner i et høringssvar f.eks., at ældre, der bor på plejehjem, skal betale husleje på plejehjemmet for en afdød ægtefælle i 3 måneder, og at man ikke finder, at det er rimeligt, at det offentlige opkræver ydelser i op til 3 måneder efter dødsfaldet, samtidig med at pensioner fra det offentlige bortfalder umiddelbart efter dødstidspunktet.

Som sagt ville det have pyntet rigtig meget på dette her lovforslag, om også disse punkter var taget med, men det kan jo komme.

Vedrørende lovforslag nr. L 55 ser Kristeligt Folkeparti også meget positivt på indholdet af det forslag om forlængelse af dagpengeperioden ud over de nuværende 52 uger med op til to gange 13 uger, hvis en borgers situation ikke er fuldt afklaret. Det er et rigtig godt og menneskeligt forslag for de mennesker, som må gå i en lang periode og være usvisse om deres fremtid, eller som endnu ikke er raske nok til at komme på arbejdsmarkedet.

Via det forslag opnår vi, at sagsbehandlerne får en længere periode til deres vurdering af, hvilke tilbud der kan iværksættes, og borgeren sikres også bedre mulighed for ikke at ende på kontanthjælp, selv om situationen ikke er helt afklaret inden for 52 uger.

Samtidig kunne man også have forhåbninger om, at en borgers sag ville blive behandlet lidt hurtigere, idet kommunerne jo fuldt ud og ét hundrede procent skal betale de ekstra sygedagpenge ud over de 52 uger.

I forbindelse med det her forslag vil jeg også opfordre til, om vi måske i udvalget kunne snakke om, hvilke initiativer vi kan tage for at nedbringe de ventelister, der findes vedrørende genoptræning og for at komme ind på revalideringsklinikkerne. For hvis borgere oplever ventetider på 3-6 måneder, som de gør i dag, jamen så kan perioden med sygedagpenge jo hurtigt blive brugt op, idet man jo først *efter* genoptræning kan optages på et egentligt erhvervafklarende forløb med henblik på at blive visiteret til revalidering, fleksjob eller førtidspension.

Så samtidig med at vi i Kristeligt Folkeparti er positive over for de her lovforslag, må vi tage afstand fra finansieringsformen, men det er der jo allerede blevet talt meget om i dag, så det skal jeg afstå fra at sige mere om.

Vi synes, det er ærgerligt, at finansieringsformen er som den er, da vi som sagt mener, at indholdet i forslaget er konstruktivt, men trods det ser vi i Kristeligt Folkeparti frem til en rigtig god og grundig og positiv behandling af forslaget i udvalget.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Det er ikke, fordi jeg skal trække debatten ud, men nu er det anden gang i dag, at begrebet dødepakken er nævnt.

Jeg synes, vi bliver nødt til én gang for alle fra denne her talerstol at præcisere, hvad det handler om. Det handler om, at førhen var det kun pensionister, der var gift med hinanden, der kunne få en efterlevelsespension. Alle andre fik ikke en krone.

Mener Kristeligt Folkeparti, at det var rimeligt?

I dag kan en efterlønsmodtager, der bliver alene, og som f.eks. er gift med en folkepensionist, få en efterlevelsesyndelse på 10.000 kr. Er det ikke meget mere retfærdigt, at vi hjælper dem, der er økonomisk dårligt stillet, for det er det, vi gør lige i øjeblikket?

Så erkender jeg, at der er problem omkring det skema, man skal ansøge på. Så lad os samle kræfterne her i Folketinget om at fjerne det skema, og så få det reguleret på en anderledes måde. Men jeg synes ikke, det er rimeligt at blive ved med kun at snakke om pensionister, der var gift med hinanden, i forhold til dødepakken.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Jeg skal heller ikke tærse langhalm på det her, men jeg vil da godt lige sige, at når vi taler om retfærdighed, om noget er mere eller mindre retfærdigt, er det lidt svært i forhold til det her, for jeg ved ikke, hvordan en pensionist oplever det, når hun eller han pludselig står i den situation, at ægtefællen er død, og dagen efter stopper pensionen, og man skal betale i op til 3 måneder på plejehjemmet, osv., osv. Jeg tror ikke, at de pensionister føler det ret retfærdigt, og med hensyn til de breve, vi får fra pensionister, ældreorganisationer osv. rundt om fra hele landet, tror jeg ikke rigtig, de har forstået, at dødepakken er en forbedring for dem.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Nu er jeg jo ny socialpolitisk ordfører, men jeg vil da gerne spørge fru Grete Schødt: Er det ikke sådan, at dødepakken gav et meget stort millionprovenu, et trecifret millionprovenu? Og så vil jeg da gerne høre, om de efterlevelseshjælpspenge, som man nu giver – de dér 10.000 kr., som man skal søge – udgør lige så stort et beløb, for så kan der jo være en vis rimelighed i det. Men jeg er da sikker på, at der er et meget, meget stort overskydende provenu, og det vil jo så sige, at alt andet lige er der nogle, der bliver snydt for det, de før har haft ret til.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg må lige gøre fru Aase D. Madsen opmærksom på, at indlægget skal rettes til den sidste ordfører. Det var altså Kristeligt Folkepartis ordfører.

Hvis fru Grete Schødt ønsker en kort bemærkning, kan hun få det. Ønsker fru Grete Schødt en kort bemærkning? Så går vi lidt uden for reglerne. Men det her må efterhånden være kendt af Folketingets medlemmer.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Jamen jeg kan såmænd godt holde mig til forretningsordenen.

Med hensyn til efterlevelsespension og den efterlevelseshjælp, der ydes i dag, er det klart, at når man ukritisk giver samtlige samgifte folkepensionister 3 måneders pension uden hensyntagen til, hvad deres økonomiske forhold er, og når man så ændrer det til et behovsbestemt kriterium, så bliver provenuet anderledes.

Men jeg er stadig væk af den opfattelse, at det er meget mere retfærdigt, det vi gør i dag. Jeg indrømmer gerne, at skemaet er irriterende, når man er i sorg, når man er i krise, at man så også skal ansøge om at få en efterlevelseshjælp. Ja.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Thorkild B. Fransgaard som ordfører.

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Frihed 2000's ordfører på det her område, hr. Tom Behnke, er forhindret i at være her, men jeg skal fremføre, hvad vi mener om de to forslag.

Forslagene er jo et udmøntning af den aftale, regeringen har indgået med SF og Enhedslisten, bl.a. om at pensionister, der ikke har så meget at gøre med, skal have det bedre. Det i sig selv er et godt formål. Det er noget, som vi ser positivt på.

Men det er ikke så enkelt, som det lyder, for der sker også en skævvridning. Når vi taler om et helbredstillæg, er der jo tale om, at for dem, der skal have sådan et helbredstillæg, ser man på formuen, en formuegrænse i det her tilfælde på ca. 50.000 kr. Det vil altså sige, at det ikke er sygdommen eller helbredet, der er afgørende for, om man kan få sådan et helbredstillæg. Nej, det afgørende er simpelt hen, om man igennem det nu lange liv, man har haft, hvor man har betalt sin skat, har været i stand til at lægge nogle penge til side, og hvis man har gjort det, ja, så

kan man ikke få det her helbredstillæg. Det synes vi ikke er rigtigt.

Desuden vil lovforslaget også gøre det, at der vil blive en ret stor forskel imellem f.eks. dem, der har en ratepension, og dem, der har en kapitalpension, for når man skal gøre op, hvilken formue man har, hvilken likviditet man har, skal det gøres på det tidspunkt, hvor man nu har et dårligt helbred, kan jeg forstå – eller en sygdom. Det er også en skævvridning, som vi ikke rigtig er stemt for.

Så er der regulering af varmetillægget: Det er noget, som vi varmt kan gå ind for. Det kan jeg også forstå at de fleste i salen kan. Dog så Frihed 2000 hellere, at man så på hele området med den store skatteafgift, som vi har på energi, for det er ikke alene pensionisterne, der har store problemer med at kunne betale varmeregningen, det gælder jo også mange andre med en lav indkomst. Men det er selvfølgelig en anden sag.

Der er noget, der er direkte positivt. Det er jo, at der bliver tale om, at pensionstillægget bliver lidt forhøjet.

Så alt i alt er det et forslag, som er positivt, men alligevel er der også noget, som vi synes ikke er, som det skal være. Vi synes, der sker en skævvridning.

Så er der L 55. Det er et forslag, som vi fuldt ud kan støtte. Det kan ikke være rigtigt, at man, fordi man lige overskrider de 52 uger, så ikke kan få sine dagpenge. Det er helt rigtigt, at det bliver sådan, at fristen kan forlænges i op til 3 måneder, måske to gange, for i mange tilfælde kan der være tale om en sygdom, som man ikke kan få helt afklaret på 52 uger. I øvrigt kan det nok også være med til at tilskynde, at kommunerne får færdigbehandlet de sager, altså dem, de nu kan færdigbehandle.

Så L 55 kan vi fuldt tilslutte os. L 54 ser vi både positive og ikke så positive ting ved.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg har de sidste minutter spekuleret på, hvad jeg skulle vælge at sige som ressortminister her efter den debat, der har været.

Jeg kunne jo vælge det nemme og sige, at jeg jo ikke får nogen problemer med at få de her to lovforslag igennem. Der er mange partier i Folketinget, som tilsyneladende vil støtte dem. Så er der nogle, som vil have lidt mere. Så er der to partier, forstår jeg, som alt andet lige synes, at

forslagene er ganske fornuftige, men som vil undlade at stemme.

Man må håbe for Venstre og De Konservative, at de er helt sikre på, at det her også bliver båret igennem Folketinget, for ellers vil de jo ved deres stemmetilkendegivelse faktisk være med til at kunne forhindre, at de her forbedringer også blev gennemført for pensionisterne.

Jeg synes, at det, der har været kendetegnende for en hel del af ordførerne, har været, at man meget gerne vil være med til det gode, men at finansiere det har man ikke så meget lyst til.

Jeg synes måske, at den, der var mest præcis i den holdning, var Dansk Folkeparti og fru Aase D. Madsen. Der blev holdt en tale, hvor der ikke var nogen, der ikke skulle have noget mere. Og selv dem, der ikke havde bedt om at få noget mere, skulle også have det.

Jeg forstod oven i købet, at det var så langt ude i ekstremerne, at fru Aase D. Madsen faktisk syntes, det ville være en god idé, at de, der var medlem af Danmark, oven i købet skulle have en check for at gå på apoteket og købe noget medicin.

Jeg vil gerne sige, at det selvfølgelig er en meget nem holdning at have, at hver eneste gang man møder en persongruppe, ja, hver eneste gang man møder en enkelt person i dette land, som ønsker noget mere på det sociale område, så siger man uden betænkeligheder ja til det.

Det er selvfølgelig en flot holdning at have, og det er selvfølgelig legalt at have den, men det virker meget, meget hult, når man så aldrig nogen sinde hører forslag til finansieringen.

Men det er klart, at fru Aase D. Madsen og Dansk Folkeparti selvfølgelig har også travlt. Når det er sådan, at man vil bruge 150 mia. kr. til forbedringer uden at skulle anvise finansiering for det, så har man selvfølgelig travlt, så skal man bruge hvert eneste lille lovforslag til det.

Jeg vil slutte med at konkludere, at det, der har været intentionerne for regeringen og for vores forligspartier, nemlig målet at gå efter at hjælpe de pensionister, som er de svageste – og her er »svageste« defineret som gældende både økonomi og helbred – tilsyneladende kan samle et forholdsvist bredt flertal i Folketinget, og det vil jeg selvfølgelig takke for. Og de detaljspørgsmål, der vil være, vil jeg selvfølgelig også sørge for at svare udvalget på så hurtigt som mulig.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg er meget ked af, at ministeren tilsyneladende ikke har været her under debatten om de foregående forslag, det var bl.a. det med fastfrysning af personfradraget. Der sagde vores ordfører, hr. Poul Nødgaard, at vi ved dette forslag ville fremlægge finansieringsforslag, således at det, som vi har stået og sagt ja til i dag, blev fuldt ud finansieret.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af lovforslag nr. L 56: Forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. (Forlængelse af studerendes adgang til befordringsrabat).

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 11/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jeppe Kofod (S):

Lovforslag nr. L 56 vil give studerende, der ikke længere har ret til SU, mulighed for at få rabat på offentlig transport i op til 1 år efter den sidste SU-udbetaling.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Socialdemokratiet støtter lovforslaget. Vi ønsker hurtigst muligt at nå målsætningen om, at 50 pct. af en ungdomsårgang skal færdiggøre en videregående uddannelse.

Vi er godt på vej, men bl.a. fordi der er et stort frafald, skal vi fortsætte med at lave initi-

ativer, der støtter udviklingen i retning af de 50 pct.

Alle, der har levet af SU, ved, at der ikke skal meget til, før budgettet vælter. Derfor kan de nuværende regler være en økonomisk stopper for motivationen til at færdiggøre studiet efter sidste udbetalte SU-klip.

For den aktive studerende, der i høj grad er afhængig af transport til og fra uddannelsesstedet, kan netop udvidelsen af befordringsrabatten være den faktor, der får den studerendes hverdag til at hænge sammen økonomisk. Der ved øges muligheden for, at flere færdiggør deres studier, hvilket både er i den enkelte studerendes interesse og i hele samfundets interesse.

Vi er naturligvis interesserede i at forbedre en allerede eksisterende god ordning, derfor bakker vi op om forslaget.

Jeg skal også meddele, at Det Radikale Venstres ordfører, hr. Henrik Svane, ikke kan være til stede, men at Det Radikale Venstre også tilslutter sig forslaget.

Karen Rønde (V):

Lovforslag nr. L 56 er en ændring af lov om befordringsrabat til de studerende ved de videregående uddannelser, en lov, der blev vedtaget i 1996, og en lov, som Venstre ikke kunne støtte.

Det var ikke, fordi vi ikke fandt formålet støtteværdigt. I Venstre er vi nemlig enige i, at der er en gruppe studerende, der bor langt fra uddannelsesstedet, og som derfor har et økonomisk transportproblem, og det ville vi og vil vi gerne i Venstre være med til at løse. Også af hensyn til livet i de mindre bysamfund er der perspektiv i en ordning, hvor studerende kan fradrage deres transportomkostninger på linje med lønmodtagere.

Der er altså et videre perspektiv i en fradragsordning end blot det at støtte transport, og allerede i forbindelse med SU-forliget i 1995 forsøgte Venstre bl.a. at fremme et sådant forslag.

Men vi mener, at loven om befordringsrabat er problematisk, for i visse situationer vil der være tale om en form for dobbeltsubsidiering, i den forstand at hvis man som ung studerende eksempelvis er bosiddende i Midtjylland, går på universitetet i Århus og har erhvervsarbejde i Århus, er der mulighed for både at få transportfradrag som lønmodtager og at rejse billigere, fordi man som studerende får en billigere transport. Og læser man i Horsens og bor i Horsens, men dyrker sport i Århus, kan man også købe et abonnementskort med tilskud.